

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 95

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

- Μάρτιος 2024 -

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Νομοσχέδιο για την απλούστευση διαδικασιών στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	4
-Επιχορήγηση από την KfW Bank για τη δεύτερη φάση κατασκευής του υδροηλεκτρικού σταθμού «Bogdanici» και την τρίτη φάση της αναζωογόνησης των μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών	4
-78,6 εκατ. ευρώ από το Διεθνές Ταμείο για το Κλίμα για την απεξάρτηση της Βόρειας Μακεδονίας από τον άνθρακα	4
-Κατασκευή δύο νέων φωτοβολταϊκών σταθμών σε Στρούγκα και Στρούμιτσα	4
1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate	5
- Η USJE (όμιλος TITAN) αναφέρει αύξηση καθαρών κερδών 47% το 2023	5
-Εκδοθείσες οικοδομικές άδειες (Ιανουάριος 2024)	5
1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας	5
- Η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας διατηρεί το βασικό της επιτόκιο στο 6,3%	5
1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών	5
-Κατασκευή συνοριακού σημείου ελέγχου μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Βουλγαρίας	5
1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας	6
- Δημόσια Πρόσκληση των TIDZ με σκοπό την υποστήριξη του startup eco system της Βόρειας Μακεδονίας	6
1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων	6
- Νέος νόμος για την Απαγόρευση των Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών στην Εφοδιαστική Αλυσίδα Αγροτικών και Διατροφικών Προϊόντων	6
-Σημαντική πτώση στην παραγωγή γάλακτος στην Βόρεια Μακεδονία και στον αριθμό των βοοειδών	6
-Γεωργικές εκτάσεις και φυτική παραγωγή στην Βόρεια Μακεδονία (2023)	6
1.7 Τομέας Τουρισμού	7
-Θερινό πρόγραμμα πτήσεων για τα αεροδρόμια της Βόρειας Μακεδονίας / Αναμένεται αύξηση των τουριστικών ροών	7
1.8 Τομέας Εμπορίου	7
-Δείκτες Εμπορίου (Φεβρουάριος 2024)	7
-Μείωση εξαγωγών κατά 11,4% (Ιανουάριος 2024)	7
1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	8
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας	8
2. Οικονομικές ειδήσεις	8
-Αύξηση στον μέσο μηνιαίο μισθό ανά εργαζόμενο (Ιανουάριος 2024)	8
-4,46 δις. ευρώ το καθαρό εξωτερικό χρέος της Βόρειας Μακεδονίας το 2023	8
-Στα 183 εκ. ευρώ το δημοσιονομικό έλλειμμα το πρώτο δίμηνο του 2024	8
3. Ευρωπαϊκή προοπτική	8
-Βήμα για ένταξη στον Ενιαίο Χώρο Πληρωμών σε ευρώ (SEPA)	8
4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	9
-Άφιξη ξένου εργατικού δυναμικού από την Βόρεια Μακεδονία για εργάτες γης και βιοτεχνιών – Πρώτοι εργάτες από το Νεπάλ	9
-Η Βόρεια Μακεδονία και το Μαυροβούνιο απελευθερώνουν τις οδικές εμπορευματικές μεταφορές	9
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	9
-Ενεργός πληθυσμός Βόρειας Μακεδονίας (στοιχεία 2023)	9
-Η Lidl αναμένεται να ανοίξει νέα υπεραγορά στο Μοναστήρι έως τα τέλη Αυγούστου 2024	9
-Νέο Mall στα Σκόπια - Cevahir Mall Skorje (GALLERY)	9
6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις	10
- Εκδήλωση της ελληνικής Πρεσβείας στα Σκόπια για τον εορτασμό της επετείου για την 25 ^η Μαρτίου	10

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skopje@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>)
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

Στελέχωση Γραφείου ΟΕΥ Σκοπίων:

- Αναστασία Ζωγράφου, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄ – Επικεφαλής Γραφείου ΟΕΥ
- Βασίλης Γκατζάρας, Γραμματέας ΟΕΥ Β΄
- Aneta Cvetkovska, Επιστ. Συνεργάτης

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Νομοσχέδιο για την απλούστευση διαδικασιών στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας ενέκρινε νομοσχέδιο για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με στόχο να ενθαρρύνει τις επενδύσεις στον τομέα καθώς και να συμβάλει στη συμμόρφωση σε αντίστοιχες νομοθετικές διατάξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με το νομοσχέδιο επιχειρείται η απλούστευση των διαδικασιών σχετικά με τη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η μεταφορά των κανονισμών και οδηγιών της ΕΕ - για αξιόπιστο, ασφαλή και υψηλής ποιότητας ενεργειακό εφοδιασμό των καταναλωτών και η επίτευξη ενεργειακά αποδοτικού, ανταγωνιστικού και οικονομικά βιώσιμου ενεργειακού τομέα, με βάση τις αρχές της μη διάκρισης, της αντικειμενικότητας και της διαφάνειας. Και οι δύο προτεινόμενες νομικές λύσεις αναπτύχθηκαν με την υποστήριξη της USAID.

-Επιχορήγηση από την KfW Bank για τη δεύτερη φάση κατασκευής του υδροηλεκτρικού σταθμού «Bogdanci» και την τρίτη φάση της αναζωογόνησης των μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών

Η AD ESM και η γερμανική τράπεζα KfW Bank υπέγραψαν συμφωνία για επιχορήγηση 20 εκατ. ευρώ που αφορά στην υλοποίηση της δεύτερης φάσης της κατασκευής του αιολικού πάρκου «Bogdanci» και την τρίτη φάση της ανακατασκευής των έξι μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών Vrutok, Vrben, Raven, Tikvesh, Shpilje και Globochica. Η υλοποίηση της δεύτερης φάσης του αιολικού πάρκου «Bogdanci» ολοκληρώνει το έργο στο σύνολό του με συνολική εγκατεστημένη ισχύ 50 MW. Επιπλέον, σχεδιάζεται η κατασκευή δρόμων πρόσβασης, καθώς και καλωδιακού δικτύου 20 KV. Η τοποθεσία θα είναι μέρος του υπάρχοντος πάρκου αιολικών σταθμών στους λόφους Ranavec και Glavi σε υψόμετρο 300 έως 500 μέτρων. Από την άλλη πλευρά, με την τρίτη φάση, ανακατασκευής των έξι υδροηλεκτρικών σταθμών προβλέπεται η αντικατάσταση απαρχαιωμένου και φθαρμένου εξοπλισμού προκειμένου να επιτευχθεί μείωση του χρόνου διακοπής λειτουργίας λόγω προγραμματισμένης ή μη προγραμματισμένης συντήρησης, αυξημένης αξιοπιστίας και σταθερότητας του συστήματος καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος.

-78,6 εκατ. ευρώ από το Διεθνές Ταμείο για το Κλίμα για την απεξάρτηση της Βόρειας Μακεδονίας από τον άνθρακα

Στις 22 Μαρτίου, το Δ.Σ. του Διεθνούς Ταμείου για το Κλίμα (CIF), ενέκρινε 85 εκ. δολάρια (περίπου 78,6 εκατομμύρια ευρώ) που αφορά σε επενδυτικό σχέδιο για τη μετάβαση της χώρας από τον άνθρακα σε φιλικότερες μορφές ενέργειας. Με αυτήν την έγκριση, η CIF εγκαινίασε την χρηματοδότηση ως μέρος της Επενδυτικής Πλατφόρμας Δίκαιης Ενεργειακής Μετάβασης της Βόρειας Μακεδονίας, που ξεκίνησε στην COP28. Αυτή η πλατφόρμα περιλαμβάνει σταδιακή κατάργηση του άνθρακα στη Βόρεια Μακεδονία έως το 2030, σύμφωνα με τις εθνικά καθορισμένες συνεισφορές της χώρας στο πλαίσιο της Συμφωνίας του Παρισιού. Σε πλήρη εφαρμογή, το επενδυτικό σχέδιο ACT της Βόρειας Μακεδονίας αναμένεται να μοχλεύσει σχεδόν 546 εκατ. ευρώ μέσω επενδύσεων από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, την Παγκόσμια Τράπεζα, το δημόσιο και ιδιωτικούς κλάδους. Η Βόρεια Μακεδονία θα μπορούσε να εξοικονομήσει πάνω από 13 εκ. τόνους εκπομπών CO² έως το 2038. Η χρηματοδότηση CIF αναμένεται να επιτρέψει 400 MW πρόσθετης εγκατεστημένης ισχύος ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και 100 MW ενέργειας για αποθήκευση στο πλαίσιο επίτευξης ενεργειακής ασφάλειας. Επί του παρόντος, η Βόρεια Μακεδονία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές ενέργειας για τους δύο κύριους σταθμούς ενέργειας με καύση άνθρακα (Μοναστήρι και Oslomej).

-Κατασκευή δύο νέων φωτοβολταϊκών σταθμών σε Στρούγκα και Στρούμιτσα

Δύο φωτοβολταϊκοί σταθμοί συνολικής ισχύος 8 MW πρόκειται να κατασκευαστούν στις αντίστοιχες Ζώνες Τεχνολογικής και Βιομηχανικής Ανάπτυξης (TIDZ) των πόλεων Στρούγκα και Στρούμιτσα. Οι δύο ηλεκτροπαραγωγικοί σταθμοί θα κατασκευαστούν ως σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα με την τουρκική εταιρεία «Fides Elektrik Ενέργεια» που επιλέχθηκε έπειτα από δημόσια πρόσκληση. Σύμφωνα με την προσφορά, η τουρκική εταιρεία θα διαθέσει το 10% των εσόδων στον εθνικό προϋπολογισμό. Η σύμπραξη συνάπτεται για περίοδο 25 ετών ενώ μετά το πέρας αυτής της περιόδου, ο ιδιωτικός εταίρος θα μεταβιβάσει την κυριότητα των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής στο κράτος. Η γη

παραμένει κρατική ενώ ο ιδιώτης εταίρος θα καταβάλει ετήσια αμοιβή για τη μίσθωση 40 δηνάρια (0,65 ευρώ) ανά m². Αντίστοιχη δημόσια πρόσκληση για σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που θα αφορά στην κατασκευή φωτοβολταϊκών σταθμών σε συνολική επιφάνεια 40 εκταρίων στις ΤΙΔΖ Σκοπίων, Στίπ και Πρίλεπ αναμένεται να δημοσιευτεί το αμέσως επόμενο διάστημα.

1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate

- Η USJE (όμιλος TITAN) αναφέρει αύξηση καθαρών κερδών 47% το 2023

Η Cementarnica Usje (θυγατρική της ελληνικών συμφερόντων επιχείρησης TITAN) βασικός προμηθευτής προϊόντων τσιμέντου στην αγορά της Βόρειας Μακεδονίας, ανέφερε άλμα 47% στα καθαρά κέρδη της για το 2023. Σύμφωνα με την ετήσια οικονομική κατάσταση της εταιρείας, τα καθαρά κέρδη της Usje διαμορφώθηκαν στα 24,3 εκ. ευρώ. Σημειώνεται ότι, το κλειδί της επιτυχίας της θετικής οικονομικής απόδοσης φαίνεται να είναι η σημαντική μείωση του λειτουργικού της κόστους, που δημιούργησε τις προϋποθέσεις για μια συνεχή αύξηση των κερδών της παρά το γεγονός ότι οι πωλήσεις παρέμειναν στα ίδια επίπεδα με το 2022.

-Εκδοθείσες οικοδομικές άδειες (Ιανουάριος 2024)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, τον Ιανουάριο του 2024 εκδόθηκαν συνολικά 256 οικοδομικές άδειες, λιγότερες κατά 34,4% από τον αντίστοιχο μήνα του 2023. Η αναμενόμενη συνολική αξία των κατασκευών ανήλθε σε περίπου 4,5 δισ. δηνάρια ήτοι, 73,3 εκ. ευρώ η οποία ήταν 41,6% μικρότερη σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Από το σύνολο των οικοδομικών αδειών που έχουν εκδοθεί, οι 166 (64,8%) αφορούν οικοδομές, οι 48 (18,8%) σχέδια πολιτικού μηχανικού και οι 42 (16,4%) αφορούν σε ανακαινίσεις. Από το σύνολο των 256 δομών, για 164 (64,1%) οι επενδυτές είναι ιδιώτες και για 92 (35,9%) επενδυτές είναι επιχειρήσεις ή νομικές οντότητες. Κατά την περίοδο αναφοράς, προγραμματίζεται η ανέγερση 615 κατοικιών, συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας 56.031 m².

1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας

- Η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας διατηρεί το βασικό της επιτόκιο στο 6,3%

Σε τακτική συνεδρίαση της Επιτροπής Επιχειρησιακής Νομισματικής Πολιτικής της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας, επιβεβαιώθηκε το επιτόκιο των γραμματίων του δημοσίου στο επίπεδο του 6,30%, ενώ τα επιτόκια των καταθέσεων μίας ημέρας και 7 ημερών στο 4,20% και 4,25% αντίστοιχα. Αμετάβλητη είναι και η προσφορά γραμματίων του Δημοσίου στην τακτική δημοπρασία και ανέρχεται στα 10 δισ. δηνάρια ήτοι περίπου 162,9 εκ. ευρώ. Παράλληλα, ελήφθη απόφαση για αλλαγές στη ρύθμιση και τον τρόπο διατήρησης του υποχρεωτικού αποθεματικού. Συγκεκριμένα, η απόφαση καλύπτει ένα σύνολο μέτρων, τα οποία θα εφαρμοστούν σταδιακά, κυρίως όμως από τον Ιούνιο του 2024 και στοχεύουν στην περαιτέρω αύξηση της μακροπρόθεσμης αποταμίευσης στο τραπεζικό σύστημα. Αναμένεται ότι το σημερινό επίπεδο των επιτοκίων, σε συνδυασμό με τις μέχρι τώρα αλλαγές στο υποχρεωτικό αποθεματικό και με τα μακροπροληπτικά μέτρα που έχουν ληφθεί, αποσκοπούν στο να συμβάλουν στην περαιτέρω επιβράδυνση του πληθωρισμού και στη διατήρηση της σταθερότητας της συναλλαγματικής ισοτιμίας.

1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών

-Κατασκευή συνοριακού σημείου ελέγχου μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Βουλγαρίας

Ξεκίνησε στα τέλη Μαρτίου 2024, η υλοποίηση του έργου για την κατασκευή του συνοριακού σημείου ελέγχου «Strumyani-Berovo» μεταξύ Βουλγαρίας και Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας. Η επένδυση ανέρχεται σε περισσότερα από 11 εκατ. ευρώ. Μετά την ολοκλήρωση του σταθμού, ο αριθμός των διελεύσεων αναμένεται να αυξηθεί από 657.000 σε 722.700 ετησίως.

1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας

- Δημόσια Πρόσκληση των TIDZ με σκοπό την υποστήριξη του startup eco system της Βόρειας Μακεδονίας

Με στόχο την ενθάρρυνση της καινοτομίας μεταξύ των νεοϊδρυθέντων εταιρειών και παρέχοντας την απαραίτητη οικονομική υποστήριξη για δραστηριότητες και ανάπτυξη που σχετίζονται με την έρευνα, η Δ/ση των Ζωνών Τεχνολογικής και Βιομηχανικής Ανάπτυξης (TIDZ) εξέδωσε πρόσκληση οικονομικής υποστήριξης για έργα που έχουν τουλάχιστον «επιβεβαιωμένη ιδέα» και ξεκάθαρη φιλοδοξία εμπορευματοποίησης, καθώς και για έργα που βρίσκονται στη φάση της επιβεβαιωμένης ιδέας έως την προεμπορική φάση. Τα κεφάλαια που λαμβάνονται από αυτή την πρόσκληση δεν επιστρέφονται, πράγμα που σημαίνει ότι οι startup εταιρείες στη χώρα θα έχουν την ευκαιρία να εισάγουν καινοτομίες στις δραστηριότητές τους, να βελτιώσουν το προϊόν/την υπηρεσία τους και να επιτύχουν στην αγορά. Από τον συνολικό προϋπολογισμό της πρόσκλησης, το Ταμείο θα παρέχει 40.000 ευρώ (έως και 90%) του συνολικού προϋπολογισμού ενός έργου για εμπορικές εταιρείες έως και τριών ετών. Η δημόσια πρόσκληση «Startup 6» είναι ανοιχτή έως τις 15 Απριλίου 2024, έως τις 2:00 μ.μ. Όλη η τεκμηρίωση του έργου και η μέθοδος εφαρμογής είναι διαθέσιμα στον ιστότοπο: <https://shorturl.at/koyEH>.

-Η Νότια Κορέα εγκαθιδρύει σύστημα Ηλεκτρονικού Εκτελωνισμού στην Βόρεια Μακεδονία

Η Νότια Κορέα ξεκίνησε ένα έργο για τη δημιουργία ενός αυτοματοποιημένου συστήματος εκτελωνισμού στη Βόρεια Μακεδονία με στόχο την αναβάθμιση του συστήματος της τελωνειακής. Το έργο στοχεύει στη δημιουργία ενός συστήματος τελωνειακής αποθήκευσης δεδομένων που ενσωματώνει και διαχειρίζεται στοιχεία για τον εκτελωνισμό, τη ναυτιλία, τους ταξιδιώτες και άλλες σχετικές πληροφορίες, καθώς και ένα σύστημα διαχείρισης κινδύνων, με στόχο να καταστεί διαθέσιμο το 2026. Το έργο θα κοστίσει συνολικά 4,75 εκ. ευρώ και εντάσσεται στο επίσημο πρόγραμμα αναπτυξιακής βοήθειας (ODA), που παρέχει η Νότια Κορέα η οποία λειτουργεί το δικό της σύστημα ηλεκτρονικής εκκαθάρισης «uni-pass» που βασίζεται σε προηγμένη τεχνολογία πληροφορικής και σε εμπειρίες και τεχνογνωσία δεκαετιών.

1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων

- Νέος νόμος για την Απαγόρευση των Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών στην Εφοδιαστική Αλυσίδα Αγροτικών και Διατροφικών Προϊόντων

Το Κοινοβούλιο της Βόρειας Μακεδονίας ψήφισε στις 13.3 και κατά την 148η σύνοδο τον Νόμο για την Απαγόρευση των Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών στην Εφοδιαστική Αλυσίδα Αγροτικών και Διατροφικών Προϊόντων. Ο Νόμος ρυθμίζει τους όρους και τον τρόπο με τον οποίο θα διενεργείται το εμπόριο αγροτικών προϊόντων και τροφίμων. Η εφαρμογή του αναμένεται να συμβάλει στη μείωση των τιμών καθώς και στην ποιότητα των προϊόντων.

-Σημαντική πτώση στην παραγωγή γάλακτος στην Βόρεια Μακεδονία και στον αριθμό των βοοειδών

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας συνεχίζεται η τάση μείωσης της εγχώριας παραγωγής γάλακτος, ενώ μειώνεται και ο αριθμός των βοοειδών και προβάτων που εκτρέφονται στη Βόρεια Μακεδονία. Είναι ενδεικτικό ότι η παραγωγή γάλακτος από αγελάδες, το 2023, μειώθηκε περισσότερο από 25%, ενώ ο αριθμός των βοοειδών στη χώρα μειώθηκε σχεδόν κατά 10% σε σύγκριση με το 2022. Σε αντίθεση με τα βοοειδή και τα πρόβατα, υπάρχει αύξηση στον αριθμό σε χοίρους, κατσίκες και πουλερικά. Συγκεκριμένα, η παραγωγή αγελαδινού γάλακτος το 2023 ανήλθε σε 238.328 χιλιάδες λίτρα, δηλαδή 26,5% λιγότερο σε σχέση με το 2022. Μείωση της παραγωγής παρατηρήθηκε και στο πρόβειο γάλα, κατά 20,5% το 2023 σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Η παραγωγή κατσικίσιου γάλακτος αυξήθηκε κατά 3,3% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Η συνολική παραγωγή κρέατος μειώθηκε κατά 7,4%. Από άλλα κτηνοτροφικά προϊόντα, το 2023, σε σύγκριση με το 2022, καταγράφηκε αυξημένη παραγωγή αυγών και μειωμένη παραγωγή μαλλιού.

-Γεωργικές εκτάσεις και φυτική παραγωγή στην Βόρεια Μακεδονία (2023)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, οι καλλιεργούμενες εκτάσεις το 2023 κάλυπταν έκταση 514.375 εκταρίων. Παρατηρήθηκε μείωση καλλιεργήσιμων εκτάσεων για οπωρώνες κατά 2,5% και αμπελώνες κατά 4,6% σε σχέση με το 2022. Την ίδια περίοδο, αύξηση της παραγωγής σημειώθηκε στο ρύζι κατά 5,4% και στις πιπεριές κατά 4,1%.

Για όλες τις άλλες καλλιέργειες σημαντική μείωση σημειώθηκε για: ηλιάνθο κατά 39,5%, ντομάτες κατά 23,0%, αγγούρια κατά 34,3% και κτηνοτροφικός αραβόσιτος κατά 31,7%. Σημαντική μείωση στην παραγωγή φρούτων σημειώθηκε στα μήλα κατά 51,2%, στα αχλάδια κατά 41,2%, στα δαμάσκηνα κατά 46,1% και στα ροδάκινα κατά 50,0%.

1.7 Τομέας Τουρισμού

-Θερινό πρόγραμμα πτήσεων για τα αεροδρόμια της Βόρειας Μακεδονίας / Αναμένεται αύξηση των τουριστικών ροών

Σύμφωνα με το θερινό πρόγραμμα πτήσεων, που εγκρίθηκε από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας της Βόρειας Μακεδονίας, το οποίο τίθεται σε ισχύ από την 1^η Απριλίου, το Διεθνές Αεροδρόμιο των Σκοπίων θα συνδέεται με 59 προορισμούς με πτήσεις που θα εκτελούνται από 22 αεροπορικές εταιρείες κατά τη θερινή περίοδο. Το αεροδρόμιο των Σκοπίων θα συνδεθεί για πρώτη φορά με την Ρίγα (ως νέο προορισμό με την εταιρεία AirBaltic) και εκτός από τις τακτικές, θα υπάρχουν και εποχικές και τσάρτερ πτήσεις προς Αττάλεια, Αλικαρνασσό, Χουργκάντα, Ενφίντα και Μοναστήρι. Από την άλλη, θα υπάρχουν πτήσεις τσάρτερ προς το αεροδρόμιο της Αχρίδας από Κατοβίτσε, Βαρσοβία, Άμστερνταμ και Μάντσεστερ και η αεροπορική εταιρεία Air Serbia θα ξεκινήσει να πετάει στο δρομολόγιο Βελιγράδι-Αχρίδα. Με Wizz Air θα συνδέονται επίσης οι εξής προορισμοί: Βασιλεία-Mulhouse, Βερολίνο, Μπρατισλάβα, Βρέμη, Charleroi των Βρυξελλών, Βουδαπέστη, Κολωνία, Κοπεγχάγη, Ντόρτμουντ, Αϊντχόφεν, Φρανκφούρτη Χαν, Φρίντριχσχάφεν, Γκέτεμποργκ, Αμβούργο, Μάλμε, Μάλτα, Μιλάνο Μαλπένσα, Μόναχο Μέμινγκεν, Νυρεμβέργη, Paris Beauvais, Rome Ciampino, Salzburg, Stockholm Skavsta, Venice Treviso, Karlsruhe Baden-Baden, Ljubljana, London Luton. Με την Aegean Airlines προσφέρονται οι εξής προορισμοί: Αθήνα και Σεράγεβο, με την Air Serbia προσφέρεται πτήση προς Βελιγράδι, στη Βιέννη με Austrian Airlines, Ζυρίχη με Chair Airlines και Edelweiss, Ζάγκρεμπ με Croatia Airlines, Γενεύη με EasyJet, Βαρσοβία με LOT, Φρανκφούρτη με Lufthansa, Κωνσταντινούπολη και Σμύρνη με την Pegasus Airlines, Αττάλεια και Σμύρνη με την SunExpers και Κωνσταντινούπολη με την Turkish Airlines. Η διαχειρίστρια εταιρεία του αεροδρομίου Σκοπίων επισημαίνει επίσης ότι εργάζεται για την προσέλκυση νέων αεροπορικών εταιρειών για να αρχίσουν να πετούν σε νέους ελκυστικούς προορισμούς και επισημαίνει ότι αυτό που μπορεί να ανακοινωθεί αυτή τη στιγμή είναι ότι η Aegean Airlines αναμένεται να εισαγάγει νέες εποχικές πτήσεις από το αεροδρόμιο των Σκοπίων, ως εποχική αεροπορική εταιρεία προς ελληνικό νησί.

1.8 Τομέας Εμπορίου

-Δείκτες Εμπορίου (Φεβρουάριος 2024)

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, τον Φεβρουάριο του 2024, σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο του 2023, ο τζίρος στο λιανικό εμπόριο αυξήθηκε στις ακόλουθες ομάδες/κατηγορίες: Λιανικό εμπόριο μη εδωδιμων προϊόντων, εκτός από καύσιμα (κατά 16,0% σε ονομαστικούς όρους και κατά 11,3% σε πραγματικούς όρους), Λιανικό εμπόριο, πλην καυσίμων αυτοκινήτων (κατά 8,1% σε ονομαστικούς όρους και κατά 4,4% σε πραγματικούς όρους), Λιανικό εμπόριο σε καύσιμα αυτοκινήτων (κατά 2,8% σε ονομαστικούς όρους και 5,4% σε πραγματικούς όρους).

-Μείωση εξαγωγών κατά 11,4% (Ιανουάριος 2024)

Οι εξαγωγές της Βόρειας Μακεδονίας τον Ιανουάριο του 2024 μειώθηκαν κατά 11,4% και οι εισαγωγές κατά 5,8%, σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας. Η συνολική αξία των εξαγωγών των αγαθών από τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, τον Ιανουάριο ανήλθε σε 33.935 εκατ. δηνάρια (552,9 εκ. ευρώ) και σημειώνει μείωση 11,4% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Η αξία των εισαγόμενων αγαθών, τον Ιανουάριο του 2024, είναι 49.309,9 εκατ. δηνάρια (803,1 εκ. ευρώ), σημειώνοντας μείωση κατά 5,8% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Το εμπορικό έλλειμμα, τον Ιανουάριο 2024, ανέρχεται σε 15.374,9 εκατ. δηνάρια (250,4 εκ. ευρώ). Η κάλυψη των εισαγωγών με εξαγωγές, τον Ιανουάριο του 2024 ανήλθε σε 68,8%.

1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας

Το δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, Αρ. Τεύχους Νο.60/2024 από 13 Μαρτίου 2024, είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA:

https://agora.mfa.gr/infofiles/TENDERS%20No%2060_2024%20mk.pdf

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Αύξηση στον μέσο μηνιαίο μεικτό μισθό ανά εργαζόμενο (Ιανουάριος 2024)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, ο δείκτης του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού που καταβάλλεται ανά εργαζόμενο τον Ιανουάριο του 2024, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο του 2023, ήταν 116,8. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην αύξηση του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού ανά εργαζόμενο στους τομείς: Δημόσια διοίκηση και άμυνα και υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση (28,4%), Ύδρευση, αποχέτευση, διαχείριση απορριμμάτων και δραστηριότητες αποκατάστασης (19,7%) και Γεωργία, δασοκομία και αλιεία (19,2%). Μείωση του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου μισθού ανά εργαζόμενο σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα καταγράφηκε στους τομείς: Κατασκευές (10,6%), Μεταποίηση (5,0%) και Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών (3,2%). Ο μέσος μηνιαίος ακαθάριστος μισθός που καταβλήθηκε ανά εργαζόμενο τον Ιανουάριο του 2024 ήταν 59.392 δηνάρια ήτοι περίπου 967 ευρώ.

-4,46 δισ. ευρώ το καθαρό εξωτερικό χρέος της Βόρειας Μακεδονίας το 2023

Το καθαρό εξωτερικό χρέος της Βόρειας Μακεδονίας ανήλθε το 2023 σε 4.458 εκατομμύρια ευρώ ή 32,6% του εκτιμώμενου ΑΕΠ, όπως ανακοίνωσε η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας στις 29 Μαρτίου. Το τέταρτο τρίμηνο του 2023, το καθαρό εξωτερικό χρέος αυξήθηκε κατά 305 εκατ. ευρώ ή 7,3%. Στο τέλος του τέταρτου τριμήνου, το ακαθάριστο εξωτερικό χρέος ανερχόταν σε 11.463 εκατ. ευρώ (ή 83,9% του εκτιμώμενου ΑΕΠ για το 2023) που αποτελεί αύξηση, σε τριμηνιαία βάση ύψους 386 εκατ. ευρώ, ενώ οι ακαθάριστες εξωτερικές απαιτήσεις αυξήθηκαν κατά 81 εκατ. ευρώ στα 7.004 εκατ. ευρώ (ή 51,3% του εκτιμώμενου ΑΕΠ). Σε σύγκριση με το τέλος του 2022, το καθαρό εξωτερικό χρέος αυξήθηκε κατά 147 εκατ. ευρώ (ή 3,4%), δεδομένης της αύξησης του καθαρού ιδιωτικού χρέους (269 ευρώ εκατ.) και μείωση του καθαρού δημόσιου χρέους (από 122 εκατ. ευρώ).

-Στα 183 εκ. ευρώ το δημοσιονομικό έλλειμμα το πρώτο δίμηνο του 2024

Ο προϋπολογισμός της Βόρειας Μακεδονίας ήταν ελλειμματικός 11,2 δισ. δηνάρια ήτοι περίπου 183 εκ. ευρώ το πρώτο δίμηνο του 2024, σε σύγκριση με 5,7 δισ. δηνάρια την ίδια περίοδο πέρυσι, σύμφωνα με στοιχεία του υπουργείου Οικονομικών της Βόρειας Μακεδονίας. Τα έσοδα του ενοποιημένου προϋπολογισμού αυξήθηκαν κατά 17,4% σε ετήσια βάση στα 44,6 δισ. δηνάρια την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2024. Οι συνολικές δαπάνες ανήλθαν στα 55,8 δισ. δηνάρια, από 43,7 δισ. δηνάρια το πρώτο δίμηνο του προηγούμενου έτους. Στα τέλη του 2023, ο προϋπολογισμός της Βόρειας Μακεδονίας παρουσίασε έλλειμμα 41,4 δισεκατομμυρίων δηνάρια, σε σύγκριση με έλλειμμα 35,5 δισεκατομμυρίων δηνάρια στο τέλος του 2022. Η κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας έχει προβλέψει δημοσιονομικό έλλειμμα 33,5 δισεκατομμυρίων δηνάρια το 2024, που ισοδυναμεί με 3,4% του εκτιμώμενου ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ).

3. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Βήμα για ένταξη στον Ενιαίο Χώρο Πληρωμών σε ευρώ (SEPA)

Σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας η υιοθέτηση ενός νέου νόμου για το σύστημα πληρωμών που τέθηκε σε ισχύ στις αρχές του 2023 στον οποίο προβλέφθηκαν τροποποιήσεις 26 κανονισμών για την ευθυγράμμισή τους με τους κανόνες της ΕΕ, αποτελεί βήμα της χώρας για ένταξη στον SEPA. Η μελλοντική ένταξη της χώρας στον SEPA, θα επιτρέπει στους πολίτες και τους επιχειρηματίες να πραγματοποιούν πληρωμές σε ευρώ χωρίς μετρητά –μέσω μεταφοράς πίστωσης και άμεσης χρέωσης– οπουδήποτε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και σε ορισμένες χώρες εκτός ΕΕ, με γρήγορο, ασφαλή και αποτελεσματικό τρόπο. Η πρόσβαση στον SEPA

διασφαλίζει ότι το κόστος συναλλαγής θα μπορούσε να είναι πολύ χαμηλότερο για τους πολίτες της Βόρειας Μακεδονίας, ειδικά το κόστος των εμβασμάτων καθώς η μετανάστευση είναι ένα από τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων.

4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Αφιξη ξένου εργατικού δυναμικού από την Βόρεια Μακεδονία για εργάτες γης και βιοτεχνιών – Πρώτοι εργάτες από το Νεπάλ

Η Βόρεια Μακεδονία άρχισε να εισάγει εργατικό δυναμικό, στο πλαίσιο διμερών συμφωνιών με τρίτες χώρες και οι πρώτοι μετανάστες εργάτες από το Νεπάλ έφτασαν για να εργαστούν σε εταιρεία κλωστοϋφαντουργίας στο Prilep. Οι λόγοι που έχουν οδηγήσει την χώρα στην αναζήτηση δυναμικού μέσω συμφωνιών με τρίτες χώρες είναι: Έλλειψη εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού στην εγχώρια αγορά εργασίας, έλλειψη ανειδίκευτου εργατικού δυναμικού και χαμηλή παραγωγικότητα των ντόπιων εργαζομένων. Παρόλαυτα, το ποσοστό ανεργίας στη χώρα ανέρχεται σε περίπου 13% και η δραστηριότητα του εργατικού δυναμικού είναι από τις χαμηλότερες στην Ευρώπη.

-Η Βόρεια Μακεδονία και το Μαυροβούνιο απελευθερώνουν τις οδικές εμπορευματικές μεταφορές

Το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών της Βόρειας Μακεδονίας και το Υπουργείο Χερσαίας και Θαλάσσιας Κυκλοφορίας του Μαυροβουνίου υπέγραψαν στις 29.3 Πρωτόκολλο για την απελευθέρωση των εμπορευματικών μεταφορών από και προς τρίτες χώρες, το οποίο θα τεθεί σε ισχύ την 1η Μαΐου 2024. Η απελευθέρωση θα ισχύει για ένα έτος, περίοδος κατά την οποία τα δύο θεσμικά όργανα θα πραγματοποιήσουν αναλύσεις σχετικά με την κατάσταση με τις διεθνείς εμπορευματικές μεταφορές, προκειμένου να εφαρμοστεί η πλήρης απελευθέρωση σε μεταγενέστερη ημερομηνία. Το πρωτόκολλο υποχρεώνει επίσης και τις δύο χώρες σε αμοιβαία αναγνώριση των πιστοποιητικών επαγγελματικής επάρκειας των οδηγών που συμμετέχουν στη διεθνή εμπορευματική κυκλοφορία. Το Πρωτόκολλο υπογράφηκε κατά τη διάρκεια συνεδρίασης της μικτής επιτροπής ΔΒΜ-Μαυροβουνίου για τις διεθνείς οδικές μεταφορές, η οποία είναι η πρώτη συνεδρίαση αυτής της επιτροπής μετά από 13 χρόνια.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Ενεργός πληθυσμός Βόρειας Μακεδονίας (στοιχεία 2023)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, το 2023, το εργατικό δυναμικό στην χώρα αριθμούσε 791.647 άτομα, εκ των οποίων 688.296 ήταν απασχολούμενοι, ενώ 103.351 ήταν άνεργοι. Το ποσοστό δραστηριότητας αυτή την περίοδο ήταν 52,3%, το ποσοστό απασχόλησης ήταν 45,4% ενώ το ποσοστό ανεργίας ήταν 13,1%. Σημειώνεται ότι τα αποτελέσματα της έρευνας δεν είναι συγκρίσιμα με προηγούμενα έτη λόγω της εφαρμογής του νέου Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2019/1700 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, καθώς και της αντίστοιχης εκτελεστικής διάταξης 2019/2240 της Επιτροπής (ΕΕ) στον τομέα του εργατικού δυναμικού. Η εφαρμογή του νέου κανονισμού οδήγησε σε αλλαγές στην έρευνα, συμπεριλαμβανομένων αλλαγών στον σχεδιασμό του ερωτηματολογίου, τη σειρά των ερωτήσεων, αλλαγή και προσθήκη νέων ερωτήσεων, καθώς και αλλαγές στο πεδίο και στους ορισμούς της απασχόλησης και της ανεργίας.

-Η Lidl αναμένεται να ανοίξει νέα υπεραγορά στο Μοναστήρι έως τα τέλη Αυγούστου 2024

Η γερμανική αλυσίδα σούπερ μάρκετ Lidl αναμένεται να κατασκευάσει το πρώτο της σούπερ μάρκετ στη Βόρεια Μακεδονία κοντά στο Μοναστήρι έως τα τέλη Αυγούστου 2024. Εκτός από το σούπερ μάρκετ Lidl, ένα νέο εμπορικό κέντρο υπό την ονομασία Bliss είναι επίσης υπό κατασκευή στην πόλη καθώς και ένα άλλο εμπορικό κέντρο της εταιρείας υπεραγορών Kam με την ονομασία «Kam Mall».

-Νέο Mall στα Σκόπια - Cevahir Mall Skopje

Με το άνοιγμα του εμπορικού κέντρου Cevahir (πραγματοποιήσια επένδυση από την ομώνυμη εταιρεία τουρκικών συμφερόντων) , ολοκληρώθηκε η επενδυτική κίνηση της Sky City στον Δήμο Αεροδρομίου των Σκοπίων, ως ένα συγκρότημα με πλήρες περιεχόμενο - διαμερίσματα, εμπορικό και επιχειρηματικό κέντρο. Οι πολυκατοικίες Sky City είναι οι ψηλότεροι πύργοι της πόλης και από τους ψηλότερους πύργους στα Βαλκάνια. Η έναρξη λειτουργίας του εμπορικού κέντρου σε αυτή την

τοποθεσία εκτείνεται σε 4.000 τ.μ. και εκτός από καταστήματα θα υπάρχουν διάφορα περιεχόμενα, (πολιτιστικές εκδηλώσεις, διαδραστικές θεματικές κ.α.).

6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις

- Εκδήλωση της ελληνικής Πρεσβείας στα Σκόπια για τον εορτασμό της επετείου για την 25^η Μαρτίου

Στις 25 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε συναυλία με την Κλεονίκη Δεμίρη στην Κρατική Όπερα της Βόρειας Μακεδονίας στα Σκόπια, στο πλαίσιο του εορτασμού της επετείου της εθνικής εορτής. Την Κλεονίκη Δεμίρη συνόδευαν ο Αχιλλέας Βάστωρ στο πιάνο, ο Δημήτρης Κουφογιώργος στο μαντολίνο και το μπουζούκι και ο Λευτέρης Γρίβας στο ακορντεόν. Το κοινό απόλαυσε το πλούσιο μουσικό πρόγραμμα που κάλυπτε την ελληνική μουσική παραγωγή, ξεκινώντας από την ελληνική παράδοση μέχρι το έργο των μεγάλων σύγχρονων Ελλήνων συνθετών. Εκτός από τη συναυλία, πραγματοποιήθηκε δεξίωση στην οποία παρευρέθηκαν η Υπουργός Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της Βόρειας Μακεδονίας Kaja Shukona, ο Ευρωπαίος Πρέσβης David Geer, εκπρόσωποι πολιτικών κομμάτων καθώς και μέλη της διπλωματικής και επιχειρηματικής κοινότητας.